

30. VOLBY

V roce 2014 skončilo volební období, na které byla ve dnech 15. a 16. října 2010 a v dodatečných a nových volbách v průběhu let 2011–2014 zvolena zastupitelstva obcí. Zároveň skončilo volební období senátorů zvolených v říjnu 2008 na šest let, resp. senátora za obvod č. 30 – Kladno, zvoleného v doplňovacích volbách v březnu 2011.

Volby nových zastupitelstev obcí na další čtyřleté volební období na celém území republiky a volby na šestileté volební období ve 27 senátních volebních obvodech byly vyhlášeny rozhodnutím prezidenta republiky č. 112/2014 Sb., o vyhlášení voleb do Senátu Parlamentu České republiky, do zastupitelstev obcí a zastupitelstev městských obvodů a městských částí ve statutárních městech a do zastupitelstva hlavního města Prahy a zastupitelstev jeho městských částí, ze dne 12. června 2014. Volby proběhly ve dnech 10. a 11. října a 17. a 18. října 2014.

Odevzdávání hlasovacích listků, jejich posuzování a prvotní sčítání hlasů probíhalo ve stálých volebních okrscích, okrskové volební komise byly pro oboje volby společné. Volby do zastupitelstev obcí proběhly ve 14 752 volebních okrscích, volby do Senátu Parlamentu ČR v 5 144 volebních okrscích. Pro volbu do zastupitelstva města Lišov (okres České Budějovice) a dvou městských částí hl. m. Prahy bylo vytvořeno celkem 10 volebních obvodů.

Volby probíhaly pouze na území České republiky a řídila je Státní volební komise jako stálý volební orgán. Zákonem č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých předpisů, ve znění pozdějších předpisů, byla upravena působnost jednotlivých volebních orgánů tak, že s výjimkou úkolů okrskových volebních komisí zajišťovaly veškerou organizačně-technickou přípravu voleb a zpracování jejich výsledků orgány státní správy a samosprávy jako výkon státní správy.

Volby do zastupitelstev obcí se konaly na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním. Právo volit měli státní občané České republiky, kteří nejpozději v den voleb dosáhli věku nejméně 18 let, měli v obci trvalý pobyt a nenastala u nich zákonem stanovená překážka ve výkonu volebního práva. Volič mohl hlasovat výhradně ve volební místnosti toho volebního okrsku, v němž měl trvalý pobyt, zapsán mohl být pouze v jednom seznamu voličů. Aktivní i pasivní volební právo bylo přiznáno i občanům s jinou státní příslušností států, s nimiž měla Česká republika uzavřenu příslušnou smlouvu (v těchto volbách občané států Evropské unie), kteří byli na území obce přihlášení k trvalému nebo přechodnému pobytu a požádali o zápis do seznamu voličů.

Do voleb vstoupilo celkem 310 jednotlivých politických stran, politických hnutí, jejich koalic a jejich sdružení s nezávislými kandidáty, kromě nich dále kandidovalo více než 9 800 jednotlivých nezávislých kandidátů a přes 8 600 různých místních sdružení nezávislých kandidátů.

Počet volených členů obecního zastupitelstva se pohyboval v závislosti na počtu obyvatel obce od 5 do 55, pouze do zastupitelstva hl. m. Prahy se volilo 65 členů. Volbu mohl volič provést jedním ze tří možných způsobů stanovených volebním zákonem, a to na hlasovacím listku společném pro všechny kandidující volební strany. Stanovený počet mandátů v zastupitelstvu byl volebním stranám rozdělen v jednom skrutiniu na základě poměrného systému s použitím volebních dělitelů.

Řádné volby do zastupitelstev obcí se uskutečnily na další čtyřleté volební období v celkem 6 235 obcích, měststvech a městech. Zastupitelstvo nebylo voleno ve 13 obcích z důvodu nepodání kandidátních listin nebo z důvodu nedostatečného počtu kandidátů na stanovený počet volených členů zastupitelstva.

Údaj o počtu získaných hlasů v tabulce 30-2. zobrazuje skutečnost, že každý volič, který se zúčastnil voleb, měl maximálně tolik hlasů, kolik členů zastupitelstva obce bylo voleno. Údaj o počtu získaných mandátů tedy nemusí být v přímé úměře k počtu získaných hlasů, neboť pro získání mandátů v menších obcích bylo zapotřebí podstatně menšího počtu hlasů než v obcích větších (měřeno počtem voličů).

V uvedených tabulkách nejsou zahrnuty výsledky voleb do zastupitelstev městských částí a městských obvodů územně členěných statutárních měst a městských částí hl. m. Prahy.

Volby do Senátu Parlamentu ČR se konaly na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním, podle zásady většinového volebního systému v jednomandátových volebních obvodech. Z 27 volebních obvodů, kde se volby konaly, se proti roku 2008 změnilo územní vymezení devíti obvodů. Stalo se tak v důsledku překročení povolené tolerance počtu obyvatel v senátním obvodu.

Voliči byli státní občané České republiky, kteří nejpozději ve druhý den voleb dosáhli věku 18 let. Své právo volit mohl volič uplatnit v některém z volebních okrsků na území volebního obvodu, kde byl zapsán do seznamu voličů, pokud u něj nenastala zákonem stanovená překážka ve výkonu volebního práva. Volit mohli i občané České republiky s trvalým bydlištěm v zahraničí, pokud se v den voleb zdržovali na území republiky, a to v libovolném volebním okrsku volebního obvodu, kde se konaly volby.

Kandidáty pro volby do Senátu mohly přihlašovat politické strany a politická hnutí, registrované u Ministerstva vnitra nebo jejich koalice (dále jen „volební strana“). Celkem se o mandát ucházelo 242 kandidátů z celkového počtu 52 volebních stran. Přihlášku mohl podat i samostatný nezávislý kandidát; takových kandidátů bylo pouze pět.

Volbu provedl volič tak, že do volební schránky vložil v úřední obálce jeden hlasovací lístek vybraného kandidáta. Pokud kandidát získal více než 50 % z celkového počtu platných hlasů ve volebním obvodu, byl zvolen senátorem, pokud žádný z kandidátů nedosáhl této hranice, senátor zvolen nebyl a v takovém volebním obvodu se o týden později konalo druhé kolo voleb. V něm však již nekandidovali všichni kandidáti, ale jen ti dva, kteří v prvním kole získali nejvíce platných hlasů.

V prvním kole voleb ve dnech 10. a 11. října 2014 nebyl zvolen žádný senátor, takže ve všech 27 volebních obvodech se ve dnech 17. a 18. října 2014 konalo druhé kolo voleb.

Jména, příjmení a tituly kandidátů jsou převzaty z kandidátních listin, podaných příslušnému registračnímu úřadu.

Vzhledem k zaokrouhlování nemusí být součet relativních hodnot roven 100.

Názvy politických subjektů jsou uváděny pouze v českém jazyce.

Srovnatelnost s údaji z předchozích let je možná pouze u totožných politických subjektů v rámci jednotlivých druhů voleb. Identifikace podle názvů strany však nemusí být jednoznačná vzhledem k častým změnám (vznik nových politických subjektů, změny jejich názvů).

* * *

Další informace jsou dostupné na internetových stránkách Českého statistického úřadu:

- www.czso.cz/csu/volby_lide
- www.volby.cz